

Nasze Środowisko

Dodatek do miesięcznika „Ziemia Parczewska” poświęcony sprawom ekologii

nr 6/2002

Ukazuje się przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Na tę wiadomość pracownicy huty szkła „Odrodzenie”, a także wielu innych mieszkańców powiatu parczewskiego czekali od dłuższego czasu - w Parczewie będzie gaz ziemny.

21 czerwca br. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta w Parczewie spotkali się przedstawiciele władz samorządowych dwóch powiatów: białkopodlaskiego i parczewskiego. Obecni byli starosta białski *Bogusław Żądło* i starosta parczewski *Adam Czarnacki* oraz burmistrzowie i wójtowie gmin od Terespoła po Siemień

- Zależy nam bardzo na czasie - mówi burmistrz Parczewa Stanisław Mroczek. Na gaz czeka bowiem huta szkła, która opalając piece gazem obniży koszty produkcji aż o 30 proc. A to z kolei pozwoli nie tylko optymistycznie myśleć o przyszłości buty, ale więcej - znacznie zwiększyć zatrudnienie w tym największym zakładzie pracy powiatu.

Nic więc dziwnego, że władze miasta i powiatu traktują dostawę gazu do huty jako priorytet. Oczywiście skorzystają na tym mieszkańcy miasta, którzy otrzymają gaz do

powstanie w Parczewie Biuro Budowy Gazociągu, które w przyszłości przekształci się w Zakład Gazowniczy zarządzający i obsługujący gazociąg. Biuro mieścić się będzie początkowo w budynku przy skrzyżowaniu ulic Kolejowa-Krzywa. Firma „Head” zamierza odkupić od miasta budynek na terenie oczyszczalni ścieków. W tym obiekcie przy ul. Siemieńskiej pomieści się w przyszłości Zakład Gazowniczy z zapleczem technicznym. W Parczewie powstaną także dwie stacje redukcyjne gazu. Jedna zlokalizowana przy szosie Międzyrzec-Parczew

Ekologiczne paliwo pomoże hucie

Gaz dla Parczewa i powiatu

(w pow. parczewskim miasto i gmina Parczew, gminy Jabłoń, Milanów i Siemień). Zainteresowanie obecnych skoncentrowane było na przedstawicielach firmy Heat Engineering Poland z Lublina - viceprezesa *Leszku Kalinowskim* i dyrektorze *Józefie Jędrulaku*. Przedstawili oni koncepcję wielkiej inwestycji proekologicznej - budowy gazociągu z Białorusi przez Terespol - Parczew do Siemienia. Prezes Kalinowski potwierdził zasady realizacji inwestycji - firma „Head” pokrywa koszt wykonania gazociągu, a potem zajmuje się jego eksploatacją i sprzedają gazu odbiorcom zbiorowym oraz indywidualnym. Co najbardziej istotne - gaz dostarczany z Białorusi ma być o 20 proc. tańszy od gazu sprzedawanego przez PGNiG. Przedstawiciele firmy „Head” mieli do zebranych tylko jedną prośbę - **apelowali o szybkie uzyskanie pozwoleń na budowę gazociągu w poszczególnych gminach i pomoc w uzgodnieniach z właścicielami działek, przez które przebiegać będzie gazociąg.** Od tych bowiem działań administracyjno-prawnych zależy termin realizacji inwestycji.

celów bytowych. Zyska ekologia, bo pomimo likwidacji w Parczewie w ostatnich latach 20 kotłowni lokanych, nadal zagrożenie dla środowiska stwarzają indywidualne piece w osiedlach domków jednorodzinnych. Gaz sprawi że niebo nad Parczewem będzie całkowicie czyste. Dostawą gazu jest też zainteresowany parczewski szpital, dla którego oznaczać to będzie obniżkę kosztów funkcjonowania placówki. I wreszcie dla całego miasta gaz jest szansą rozwoju. Władze liczą, że Parczewem zainteresują się nami nowi inwestorzy.

Spotkanie w Parczewie, zorganizowane z inicjatywy burmistrza miasta było też okazją do ustalenia wstępnego harmonogramu prac przy budowie gazociągu. O ile wspomniane na wstępie uzgodnienia zostaną szybko dokonane, to zaraz po tegorocznych żniwach pierwsze koparki rozpoczną prace ziemne na terenie gminy Parczew. Rurociąg będzie budowany jednocześnie z dwóch stron - od gminy Siemień i od miasta Terespol. Od nitki gazociągu wysokiego ciśnienia Siemień-Terespol rozprowadzone zostaną nitki przyłączy niskociśnieniowych do poszczególnych gmin. We wrześniu br.

zasilać będzie w gaz wschodnią część miasta oraz miejscowości Przewłoka, Zaniówka i Wola Przewłoka. Druga - przy ul. Kolejowej w zachodniej części miasta, zasili hutę szkła oraz miejscowości Koczerga, Łaski, Brudno i Miłków.

Ambicją wykonawcy i władz Parczewa jest, by późną jesienią przyszłego roku gaz dotarł do miasta. Konieczne jest jednak dobre tempo uzgodnień. Stąd **apel starosty parczewskiego i burmistrza Parczewa do mieszkańców powiatu parczewskiego z tych wsi, przez które ma przebiegać gazociąg o życzliwe potraktowanie uzgodnień, o nie blokowanie prac przy budowie gazociągu. Inwestycja ta oznacza nie tylko szansę na wykorzystanie gazu do celów bytowych, ale też oznacza stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców powiatu parczewskiego.** Już wkrótce zostanie zorganizowany kurs spawaczy wysokich ciśnień. 16 osób - absolwentów tego kursu, dostanie od razu pracę na budowie gazociągu. Po zorganizowaniu Zakładu Gazowniczego w Parczewie pracę w nim znajdzie ok. 40 osób. *St. Jadczał*

Czy ktoś uratuje bocianie gniazdo?

Od wielu już lat, wczesną wiosną, parzewiaci obserwują parę bocianów zasiedlającą gniazdo na wysokim kominie znajdującym się przy pawilonie handlowym na rogu ul. Bema i Kolejowej. Gniazdo z bocianią rodziną wrosło już w krajobraz tego miejsca. Szczególne zainteresowanie mieszkańców wzbudzą małe bocianiątka, które jesienią odlatują z rodzicami do ciepłych krajów.

Wiosna tego roku nie szczędziła niespodzianek pogodowych, silne wiatry wyrządziły w wielu regionach Polski wiele szkód. Na szczęście w Parzewie nie mieliśmy wielkich tragedii, ale podczas huraganowej nocy silny podmuch wiatru przesunął bocianie gniazdo, o którym piszę i to tak niebezpiecznie, że następna wichura może zniszczyć je zupełnie.

Zastanawiam się co będzie, kiedy bociany przylecą w przyszłym roku i nie zastaną swojego domostwa. Czy zechcą na kominie budować nowy dom, a może się obrażą i odfruną szukać innego miejsca?

Szkoda byłoby stracić tak sympatycznych mieszkańców Parzewa.

Czy znajdzie się ktoś, kto zabezpieczy bocianie gniazdo?

J. Ogłodzińska

Królewski Dwór

*W blasku wieków minionych, mój Królewski Dworze
Jesteś hen oddalony w historii przestworze
Na parczewskich obrzeżach włości Twych granice
Senne, skromne i ciche dziś to okolice.
Dawno nie ma zamczyska – spłonęło przed laty
Błonia Twe pokrywają współczesne już chaty
Ze ścian zimnym Betonem, eternitem dachów
Mienią się dziś domami, wśród poleskich piachów
Możnych mężów zastępów i dworzan czeredy
Żadną miarą nie dojrzysz – ani po nich schedy
Brak strojnego przepychu królewskiego dworu
Igrców istic bladeńskich, dworskiego humoru,
Paziów rumianolicych, monarszego tronu
Takoż i zbrojnych mężów barwnego zagonu
Duszę zżera nostalgia i serce się smuci
Polska ta przeminęłai nigdy nie wróci.*

Wiktor Gadomski

Poznajemy własne środowisko

Dyrekcja Gminnego Ośrodka Kultury w Dębowej Kłodzie zorganizowała z okazji „Dnia Dziecka” wycieczkę dla młodzieży szkolnej i grupy teatralnej „Muszelki” szlakiem Poleskiego Parku Narodowego.

Ta sama grupa młodzieży w dniach 15-16 czerwca 2002 r. przebywała na biwaku w Domu Harcerza w Białce. Młodzież miała okazję poznać historię Białki, jej tragiczne losy w okresie II wojny światowej oraz zobaczyć Jeziora Białskie, Białe i Czarne Sosnowickie wraz z otaczającą je przyrodą.

Te udane dni młodzież zawdzięcza sponsorom, głównie Bankowi Spółdzielczemu w Parzewie, J. Słomce z Kocka oraz wójtowi gminy Dębowa Kłoda Henrykowi Czechowi.

Opr. M. Gogluska, D. Hetman

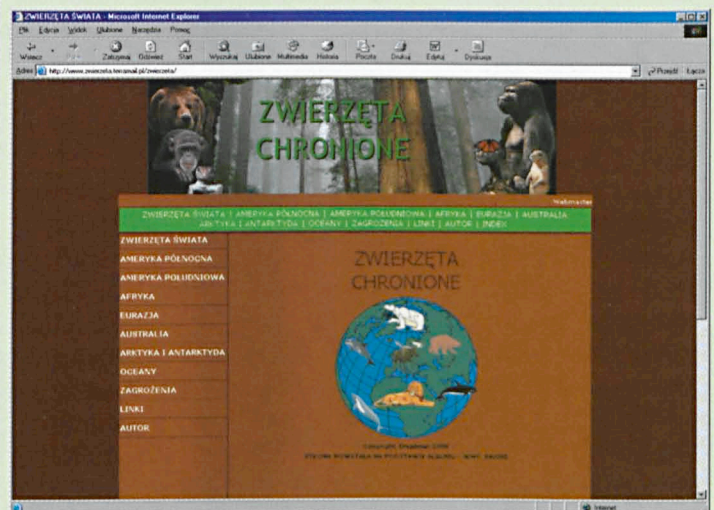


EKOLOGIA W SIECI

ZWIERZĘTA CHRONIONE

Dzisiaj mamy coś dla najmłodszych (oczywiście nie tylko) – miejsce w sieci gdzie możemy poznać zwierzęta chronione żyjące na wszystkich kontynentach naszej planety, oraz obejrzeć gatunki zagrożone (wymarłe, ginące, uratowane).

Paleontolog (paleontologia – nauka o roślinach i zwierzętach minionych epok geologicznych) George G. Simpson obliczył, że liczba gatunków, które istniały na Ziemi, przekracza 100 miliardów. Istniejące dziś rośliny i zwierzęta stanowią w sumie 1% tej ogromnej liczby gatunków, podczas gdy reszta – przez lata historii naszej planety - z woli przyrody i człowieka – wymarła.



Gatunki zwierząt i roślin rozprzestrzeniały się na lądzie i w wodzie w bardzo określony, nieprzypadkowy sposób. Poszczególne grupy gatunków zajmują określone środowiska geograficzne i wg takiego podziału poszczególnych kontynentów zostały przedstawione nam zwierzęta chronione.

Janusz Tryniecki

Rodzinna wieś

*Nie taka jesteś wiosko rodzinna,
Jak byłaś przed pół wiekiem,
Kiedy to w parne letnie wieczory
Pachniało miodem i mlekiem.*

*Dzisiaj już nie tak kukulka kuka,
Nie koniem zagon orany,
Nie tak wieczorem żaby rechocą,
Nie tak klekocą bociany.*

*Nie ma już parnych letnich wieczorów,
Nie pachnie miodem i mlekiem,
Nie taka jesteś wiosko rodzinna,
Jak byłaś przed pół wiekiem.*

Jan Kloda

Ścieżka edukacyjno- przyrodnicza „BOREK”

w Nadleśnictwie Parczew w okolicy Sosnowicy

Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza „Borek” powstała w 2001 roku staraniem i na koszt Nadleśnictwa Parczew. Położona jest w obrębie leśnictwa Borek.

Długość trasy - 2400 m. Czas zwiedzania - 2 godz.

Początek ścieżki - przy miejscu postoju pojazdów na trasie Sosnowica-Włodawa (1500 m od Sosnowicy).

Koniec - przy drodze „Brzozówka”, za osiedlem Sosnowica Dwór.

Trasa ścieżki wiedzie przez zróżnicowane drzewostany oraz siedliska leśne i zawiera siedem tematycznych tablic przystankowych poruszających tematykę przyrodniczo-leśną ponumerowanych w kolejności od 1 do 7.

Ścieżka przeznaczona jest do korzystania przez piesze grupy zwiedzających. Goście zmotoryzowani proszeni są o pozostawienie środków transportu na miejscu postoju pojazdów znajdującym się na początku ścieżki.

Trasę ścieżki w terenie oznaczono następującym znakiem:



Zadaniem ścieżki jest pokazanie walorów przyrodniczych tego terenu oraz przybliżenie pracy leśnika. W trakcie korzystania ze ścieżki zachęcamy do pogłębiania wiedzy przyrodniczo-leśnej poprzez rozpoznawanie podstawowych gatunków drzew i krzewów oraz obserwowanie życia zwierząt.

Oto tematyka poszczególnych tablic informacyjnych na trasie ścieżki:

Tablica nr 1 – Ptasi budzik

Lasy są schronieniem i domem wielu gatunków ptaków. Dostarczają im miejsc na gniazdowanie, pokarmu i kryjówek przed drapieżnikami. Zachowując ciszę w lesie możemy wsłuchać się w odgłosy otaczającej nas przyrody. Aby zwiększyć liczebność ptaków w lasach leśnicy pozostawiają stare dziuplaste drzewa, sadzą rośliny, krzewy i drzewa owocowe, wywieszają budki lęgowe, zakładają remizy leśne oraz dokarmiają ptaki zimą. Duża ilość ptaków cieszy nie tylko nasze oczy, ich pomoc w zwalczaniu szkodników leśnych jest niezbędna dla utrzymania lasów w dobrej kondycji. Ptaki i drapieżne zwierzęta są naturalnym sprzymierzeńcem leśników w zwalczaniu szkodników.

Tablica nr 2 – Leśnik lekarzem lasu

Właściwy stan zdrowotny lasu zagrożony jest przez wiele czynników: od klęsk żywiołowych, poprzez gradacje owadów aż do zanieczyszczeń przemysłowych. Rolą leśnika i jego codzienną pracą jest utrzymanie całego lasu w dobrej kondycji i zdrowiu. Oprócz zwalczania szkodliwych owadów i chorób, leśnicy usuwają chore i zarażone osobniki żeby nie zarażały sąsiednich drzew. W trakcie codziennej pracy leśnicy wyszukują osłabione drzewa oraz kontrolują liczebność szkodliwych owadów, aby skutecznie zapobiegać powstawaniu chorób i niszczeniu lasu przez szkodniki.

Tablica nr 3 – Dlaczego las jest taki ważny

Przebywając w lesie zachwycamy się zielenią, szumem drzew, świeżym powietrzem, tętniącym życiem i odgłosami przyrody. Lasy są źródłem nie tylko tlenu niezbędnego do oddychania, od początków istnienia człowieka dostarczały mu pożywienia, budulca, leków i schronienia. Bez istnienia lasu nie byłby możliwy rozwój i trwanie cywilizacji człowieka. Zadaniem leśnika jest takie dbanie o lasy, aby spełniały swą rolę dla przyszłych pokoleń oraz cieszyły nas bogactwem i pięknem przyrody.

Tablica nr 5 – Zbiorniki wodne

Aby zwiększyć różnorodność biologiczną lasów oraz polepszyć warunki bytowania roślin i zwierząt, na terenach leśnych tworzy się sieć cieków i zbiorników wodnych. Leśnicy wraz z ekologami opracowują i wdrażają programy małej retencji. Mała retencja ma na celu przywracanie do stanu naturalnego istniejących i tworzenie nowych zbiorników wodnych. Woda podobnie jak powietrze i las jest cennym skarbem ofiarowanym przez naturę. Starajmy się dbać o ich czystość i zasoby, tak żeby służyły następnym pokoleniom.

Tablica nr 6 – Powalone drzewo

Na bogactwo lasów składają się nie tylko drzewa i krzewy. Wielu jego ważnych składników nie widać gołym okiem, chodź stanowią ważny element środowiska leśnego. Aby je zachować leśnicy pozostawiają obumarłe drzewa w lesie, żeby służyły jako schronienie i pokarm drobnym stworzeniom. Obumarłe drzewo jest powoli rozkładane przez organizmy destrukcyjne. Uwalniane w ten sposób pierwiastki wracają do gleby leśnej w postaci związków mineralnych identycznych z tymi, które drzewo z gleby pobrało. W ten sposób cykl obiegu pierwiastków w środowisku leśnym się zamyka i las pozostaje samoregulującym się organizmem.

Tablica nr 7 – Ogień - przekleństwo dla lasu

Ogień, który jest dobrodziejstwem dla człowieka, stanowi śmiertelne zagrożenie dla lasów. Potrzeba dziesięcioleci, aby w miejscu spalonego lasu wyrósł nowy drzewostan. Lekkomyślne zachowanie ludzi prowadzi często do śmierci wielu roślin i zwierząt. Wystarczy jeden niedopałek lub iskra żeby praca wielu pokoleń leśników poszła na marne. Pamiętaj, las jest naszym wspólnym dobrem. Pomóż zachować dla innych jego piękno.

dokończenie na str. IV

ABC ZACHOWANIA W LESIE

1. Nie rozpalaj ognia w lesie.
2. Nie pal w lesie tytoniu.
3. Nie wypalaj suchych traw i słomy.
4. Nie zostawiaj rozpalonych ognisk na biwakach.
5. Nie zostawiaj bez opieki dzieci z zapalnikami.
6. Nie porzucaj butelek, nie dogaszonych papierosów oraz innych palących się przedmiotów.
7. Nie używaj kuchenek turystycznych poza miejscami do tego wyznaczonymi.
8. Nie wyrzucaj śmieci w lesie - zabierz je ze sobą.
9. Nie płosz zwierząt.
10. Nie puszczaj psów bez uwięzi.
11. Nie niszczyć roślin i urządzeń turystycznych.
12. Nie wjeżdżaj do lasu pojazdami w miejscach niedozwolonych.
13. Uszanuj ciszę panującą w lesie.

Ścieżka „BOREK”

dokończenie ze str. III

Pamiętaj, że będąc w lesie stanowiąc część przyrody i aby ją obserwować musisz szanować jej prawa. Korzystając z uroków i piękna lasu zachowaj je w nienaruszonym stanie. Tylko od nas wszystkich zależy, czy las pozostanie dalej źródłem wrażeń estetycznych oraz miejscem wypoczynku.

Zapraszając do pobytu i wypoczynku w lesie, leśnicy parczewscy dziękują jednocześnie za prawidłowe zachowanie się w lesie oraz pozostawienie go w takim stanie, aby wrócić do niego z przyjemnością.

*Opr. Nadleśnictwo Parczew
z/s w Sosnowicy*

Rowerem po ścieżce „Borek”

W pierwszym tygodniu wakacji 27 czerwca br. Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Sosnowicy zorganizowały rajd rowerowy ścieżką edukacyjno - przyrodniczą „Borek”. Ścieżka powstała w 2001 r. z inicjatywy Nadleśnictwa Parczew. Trasa ma długość 2400 m., a czas zwiedzania – 2 godziny.

Rajd rozpoczęliśmy przy parkingu na trasie Sosnowica-Włodawa, 1500 m. od Sosnowicy. Trasa wyprawy rowerowej wiodła przez zróżnicowane drzewostany oraz siedliska leśne z siedmioma przystankami opatrzonymi tematycznymi tablicami.

W rajdzie wzięło udział 21 osób - młodzież i dzieci z terenu gminy Sosnowica i przebywające w Sosnowicy na wakacjach. W trakcie rajdu zbierano jagody, z których później ulepiono pierogi.

Zadaniem rajdu było pokazanie walorów przyrodniczych tego terenu oraz pogłębienie wiedzy przyrodniczo – leśnej.

Zachęcamy wszystkich do korzystania z uroków ścieżki edukacyjno – przyrodniczej „Borek”.

*Organizatorki:
Małgorzata Selwa i Renata Paśnik*

Cudze chwalcie, swego nie znacie

ISO dla „Parsteru”

Większość firm w Polsce przeżywa kryzys ekonomiczny. Wzrasta bezrobocie i jednocześnie spada zaufanie do elit politycznych oraz instytucji publicznych. Pozytywne nastawienie obywateli do życia ginie w natłoku codziennych, egzystencjalnych trosk i kłopotów. Dlatego też istotne są przykłady działań pozytywnych, praca uwieńczona sukcesem. Mamy taki właśnie przykład w Parczewie.

W **Rankingu Firm Lubelszczyzny** za 2001 r., na 93 miejscu, w złotej setce, znalazło się jedyne przedsiębiorstwo z Parczewa – PPHU „Parster”. Warto dodać, że „Parster” poprawił sukces z 2000 roku (zajął wówczas 97 miejsce – awansował zatem o 4 pozycje). Jak duży jest to sukces świadczy fakt, że we wspomnianej złotej setce nie znalazła się żadna firma z o wiele większych miast - Lubartowa, Hrubieszowa czy Biłgoraja. Ranking prowadzony przez „Dziennik Wschodni”, cieszy się dużym szacunkiem i zaufaniem środowisk gospodarczych województwa lubelskiego.

Przy okazji okazało się, że „Parster” uzyskał **certyfikat Systemu Zapewnienia Jakości ISO 9001:2000**. Certyfikat ten spełnia wymogi norm ustanowionych przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO). Jest on przyznawany firmom dostarczającym wyroby i usługi budzące zaufanie klientów na całym świecie. Firma „Parster” przeszła całoroczny cykl szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych, zakończonych audytem przeprowadzonym przez Polski Rejestr Statków.

Należy stwierdzić, że w obliczu globalizacji procedur gospodarczych i administracyjnych, Systemy Zapewnienia Jako-



ści serii ISO staną się obowiązkowe dla wszystkich organizacji, które będą chciały w nich uczestniczyć w przeciągu najbliższych lat.

„Parster” niejako wybiegł przed szereg, ale dzięki temu zajmie uprzywilejowaną pozycję. Dla przykładu: posiadanie certyfikatów ISO stanie się obligatoryjne dla uczestników przetargów publicznych. Będzie też warunkiem uzyskania środków pomocowych przez samorządy lokalne. Jest to więc inwestycja w przyszłość, która z pewnością przyniesie owoce w dającej się przewidzieć perspektywie.

Jarema Lubicz

Wakacyjne propozycje ekologiczne

Siemień

11 lipca - wycieczka autokarowa z serii „Ekologia na Lubelszczyźnie” – zwiedzanie Zamościa i okolic. Organizują GBP i Filie oraz GOK w Siemieniu

Sosnowica

Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury proponują:

31 lipca, godz. 10.00 - wycieczkę rowerową do miejscowości Zienki (Mogiła Szwedzka, strusie),

8 sierpnia, godz. 10.00 - zwiedzanie zabytków Sosnowicy (szlakiem Turystycznym „Nałęcz”),

13 sierpnia, godz. 10.00 - rajd rowerowy nad Jezioro Czarne i Białka.

Dębowa Kłoda

Lipiec - kolejna edycja zawodów wędkarskich dla dzieci i młodzieży z terenu gminy w Mostach.

Cale wakacje

- Chmielów - „Zielona świetlica” dla dzieci;
- Dębowa Kłoda - Gminny Ośrodek Kultury i Oświaty, w każdy czwartek dyskoteka z ogniskiem;
- Paszenki - Wakacje w GOK „dziecięce lato”;